

"राज्यांना भांडवली गुंतवणुकीसाठी विशेष सहाय्य योजना २०२५-२६" या योजनेच्या भाग-३ (केंद्र शासनाच्या विविध योजना/कार्यक्रमांतर्गत प्रमुख शहरी व ग्रामीण पायाभूत सुविधा प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी राज्याचा हिस्सा) अंतर्गत मुंबई नागरी परिवहन प्रकल्प टप्पा-३ करिता प्राप्त झालेला निधी वितरीत मुंबई रेल्वे विकास महामंडळास वितरित करण्याबाबत.
(सन २०२५-२६)

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: एमआरडी-३३२५/प्र.क्र.८५ (भाग-२)/नवि-७
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : २२ डिसेंबर, २०२५.

पहा :-

१. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. एमआरडी-३३२४/प्र.क्र.२२७/नवि-७, दि.१२/१२/२०२४
२. नगर विकास विभाग शासन निर्णय क्र. एमआरडी-३३२५/प्र.क्र.२२५/नवि-७, ०६ मार्च, २०२५
३. व्यय विभाग, वित्त मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र.४४(१)/PF-S/२०२५-२६ (CAPEX)-Maharashtra, दि.१३/०८/२०२५
४. व्यय विभाग, वित्त मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र.४४(१)/PF-S/२०२५-२६ (CAPEX)-Part-III-SACE-१५, दि.१३/०८/२०२५
५. नगर विकास विभाग शासन निर्णय क्र. एमआरडी-३३२५/प्र.क्र.८५ (भाग-२)/नवि-७, दि.१८ ऑगस्ट, २०२५
६. व्यय विभाग, वित्त मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र.४४(१)/PF-S/२०२५-२६ (CAPEX)-Part-III-SACE-३९, दि.१६/१२/२०२५

प्रस्तावना:

केंद्र शासनाने यापूर्वी सन २०२०-२१ ते २०२४-२५ या कालावधीत "भांडवली गुंतवणुकीसाठी राज्यांना विशेष सहाय्य योजना" ही ५० वर्षासाठी बिनव्याजी कर्ज योजना राबविली आहे. सदर योजनेसाठी राज्यांकडून मिळणारा प्रतिसाद व योजना पुढे चालू ठेवण्याची केलेली मागणी विचारात घेऊन केंद्र शासनाने पुनर्रचित अशी "भांडवली गुंतवणुकीसाठी राज्यांना विशेष सहाय्य सन २०२५-२६ योजना (भाग-१ ते ४) प्रसिद्ध केली असून सदर योजनेतर्गत निधी मागणीचे प्रस्ताव सादर करण्याबाबत दि.०७/०४/२०२५ रोजीच्या पत्राद्वारे मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केल्या आहेत. सदर योजनेच्या भाग-३ अंतर्गत केंद्र शासनाच्या महत्वपूर्ण शहरी व ग्रामीण पायाभूत सुविधा योजना/कार्यक्रम (उदा. रेल्वे प्रकल्प, मेट्रो रेल्वे प्रकल्प, महामार्ग प्रकल्प, उर्जा प्रकल्प इ.) यांचे त्वरेने काम पूर्ण करण्यासाठी उक्त योजना/कार्यक्रम यामधील राज्याच्या हिस्श्याची (state share) रक्कम अदा करण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

सदर योजनेच्या भाग-३ अंतर्गत केंद्र शासनाने दि.१३ ऑगस्ट, २०२५ रोजीच्या पत्राद्वारे मुंबई नागरी परिवहन प्रकल्प टप्पा-३ प्रकल्पासाठी राज्य हिश्याची रक्कम अदा करण्याकरिता सन २०२५-२६ मध्ये रु.६०९.५३५ कोटी निधी मंजूर केला आहे. आता, केंद्र शासनाने दि.१६ डिसेंबर, २०२५ रोजीच्या पत्राद्वारे दुसऱ्या हप्त्याची रु.२०७.२४९९ कोटी रक्कम राज्य शासनाच्या एकत्रित निधीत वितरीत केला आहे. सदरहू प्राप्त रक्कमेपोटी रु.२०७.२४९९ कोटी संबंधित लेखाशिर्षाखाली मुंबई रेल्वे विकास कॉर्पोरेशन लि. या कंपनीस वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

१. केंद्र शासनाच्या “राज्यांना भांडवली खर्चासाठी विशेष सहाय्य योजना २०२५-२६” या योजनेच्या भाग-३ अंतर्गत राज्यांना विशेष सहाय्य योजनेतर्गत केंद्र शासनाच्या विविध योजना/कार्यक्रमांतर्गत प्रमुख शहरी व ग्रामीण पायाभूत सुविधा प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी राज्याचा हिस्सा या योजनेसाठी केंद्र शासनाने वितरीत केलेला दुसऱ्या हप्त्यापोटी रु.२०७,२४,९९,०००/- कोटी (अक्षरी रुपये दोनशे सात कोटी चोवीस लाख एकोणवीस हजार फक्त) इतकी रक्कम मुंबई रेल्वे विकास कॉर्पोरेशन लि.ला प्रदान करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे. सदरचे निधी वितरण हे **बिनशर्त** स्वरूपाचे आहे.
२. उपरोक्त रक्कम “मागणी क्र. एफ-७, ६२१७-नगर विकासासाठी कर्जे, ०१-राज्य भांडवली विकास, १९०- सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमांना कर्जे, (०१) केंद्र शासनाकडून राज्यांना भांडवली गुंतवणुकीसाठी विशेष सहाय्य योजनेतर्गत बिनव्याजी कर्ज (केंद्र हिस्सा १०० टक्के), (०१)(०६) भांडवली गुंतवणुकीसाठी राज्यांना विशेष सहाय्य योजनेतर्गत केंद्र शासनाच्या विविध योजना/कार्यक्रमांतर्गत प्रमुख शहरी व ग्रामीण पायाभूत सुविधा प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी राज्याचा हिस्सा (योजना भाग-९) (कार्यक्रम), ५५ - कर्जे व आगाऊ रक्कमा, संकेतांक क्रमांक ६२१७११३१ या लेखाशिर्षाखाली सन २०२५-२६ मधील मंजूर तरतूदीतून खर्ची घालण्यात यावी.
३. उपरोक्त लेखाशिर्ष उपयोगात आणण्यासाठी नगर विकास विभागाचे अवर सचिव, नवि-५, यांना आहरण व संवितरण अधिकारी तसेच सह सचिव न.वि.-५, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
४. आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी प्रस्तुत शासन निर्णयाद्वारे वितरीत करण्यास मंजुरी प्राप्त रक्कम रु.२०७.२४९९ कोटी इतकी रक्कम अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई यांचेकडून आहरीत करून सदर योजनेकरीता संदर्भाधीन क्र.१ येथे नमूद दि.१२/१२/२०२४ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे बँक ऑफ महाराष्ट्र, मंत्रालय शाखा येथे उघडण्यात आलेल्या **जोडपत्र-अ** मध्ये नमूद केलेल्या SNA बँक खात्यामध्ये वर्ग करण्यात यावी. याबाबतच्या खर्चमेळाची कार्यवाही नवि-३१ कार्यासनाने करावी.
५. सदरहू SNA बँक खात्यात जमा होणारा निधी हा PFMS प्रणालीद्वारे मुंबई रेल्वे विकास महामंडळ यांनी त्यांच्या स्तरावरून निवडलेल्या लाभार्थ्यांना केंद्रीय पद्धतीने वितरीत करण्यात

येईल. यासंदर्भात मुंबई रेल्वे विकास महामंडळाने SNA खात्यासंदर्भात दि.१२/१२/२०२४ रोजीच्या शासन निर्णयात नमूद शासन निर्णयातील मार्गदर्शक सूचनांनुसार सदर मंजूर रक्कम PFMS प्रणालीद्वारे आहरीत करण्याबाबतची योग्य ती कार्यवाही करावी.

६. केंद्र शासनाच्या “राज्यांना भांडवली खर्चासाठी विशेष सहाय्य योजना २०२५-२६” या योजनेच्या भाग-३ (पूर्वीची भाग-९) अंतर्गत राज्यांना विशेष सहाय्य योजनेतर्गत केंद्र शासनाच्या विविध योजना/कार्यक्रमांतर्गत प्रमुख शहरी व ग्रामीण पायाभूत सुविधा प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी राज्याचा हिस्सा या योजनेसाठी नोडल एजन्सी म्हणून सह सचिव (नवि-७), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई तसेच अंमलबजावणी यंत्रणा म्हणून मुंबई रेल्वे विकास कॉर्पोरेशन लि (एमआरव्हिसी), चर्चगेट, मुंबई यांना घोषित करण्यात येत आहे. त्यांनी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार विहित पद्धतीने प्रकल्पाचे बांधकाम करण्याबाबत कार्यवाही करावी.

७. सदर योजनेचा निधी PFMS प्रणालीचा वापर करून वितरीत करणे आवश्यक असल्याने त्यासाठी राज्य स्तरावरून अंमलबजावणी यंत्रणांचे Mapping करण्यासाठी राज्य स्तरावर States Scheme Manager म्हणून श्री.विजय कारभारी चौधरी, सह सचिव (नवि-७), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना घोषित करण्यात येत आहे.

८. केंद्र शासनाच्या “राज्यांना भांडवली खर्चासाठी विशेष सहाय्य योजना २०२५-२६” च्या भाग-३ अंतर्गत वितरीत करण्यात आलेल्या निधीसंदर्भात एमआरव्हिसीने तसेच एमएमआरडीएने महालेखापाल यांनी विहित केलेल्या नमुन्यात लेखे ठेवावेत.

९. या आदेशान्वये वितरीत केलेला निधी केंद्र शासनाने ज्या प्रकल्पांसाठी मंजूर केला आहे, त्याच प्रकल्पांसाठी व त्यातील प्रयोजनासाठीच खर्च होईल याची खबरदारी एमआरव्हिसीने घ्यावी.

१०. सदर रक्कम वितरीत झाल्यानंतर या रक्कमेतून खर्च केलेल्या रक्कमांचा तपशील प्रत्येक महिन्याला राज्य शासनास सह सचिव/उप सचिव (नवि-७/नवि-३१), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना सादर करण्यात यावा. तसेच लेखापरिक्षणासाठी शासनास/शासनाने नियुक्त केलेल्या यंत्रणेस उपलब्ध करून देण्यात यावा.

११. केंद्र शासनाच्या वित्त मंत्रालयाने दि.२६.०२.२०२४, दि.१५.०५.२०२४ व दि.०९.०८.२०२४ रोजीच्या पत्रान्वये दिलेल्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेवून निधी खर्च करावा तसेच राज्य शासनाच्या वित्त विभागाने दि.१.७.२०२१ व केंद्र शासनाने या संदर्भात वेळोवेळी दिलेल्या सूचनांचे पालन करणे बंधनकारक आहे.

१२. केंद्र शासनाने सदरहू रु.२०७.२४१९ कोटी रक्कम ही ५० वर्षाकरिता बिनव्याजी कर्ज म्हणून वितरीत केलेली आहे. ५० वर्षांच्या कालावधीनंतर सदर रकमेची परतफेड केंद्र शासनास करावयाची आहे. राज्य शासनाकडून सदरहू रक्कम ही मुंबई नागरी परिवहन प्रकल्प टप्पा-३ प्रकल्पातील राज्य शासनाचा हिस्सा म्हणून वितरीत केलेली आहे. मुंबई नागरी परिवहन प्रकल्प टप्पा-३ प्रकल्पात राज्य शासनाचा हिस्श्याची रक्कम रु.४१५४.५० कोटी अनुक्रमे मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने रु.३५६२ कोटी व सिडकोने रु.५९२.५० कोटी इतका निधी

प्रकल्पासाठी उपलब्ध करून द्यावयाचा आहे. सदरहू शासन निर्णयाद्वारे वितरीत करण्यात येणारा निधी हा मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने वहन करावयाच्या हिश्यापोटी वितरीत करण्यात येत आहे. सबब, सदरहू रु.२०७.२४१९ कोटी रक्कम ही मुंबई नागरी परिवहन प्रकल्प टप्पा-३ प्रकल्पातील मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाचा हिस्सा म्हणून ग्राह्य धरण्यात यावा.

१३. सदरहू रु.२०७.२४१९ कोटी रकमेची वितरीत रकमेची परतफेड एका हप्त्यात मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने परतफेडीच्या वेळी संबंधित जमेच्या लेखाशिर्षात करावी.

१४. सदर निधी/कर्ज सहाय्याच्या वितरणाबाबत शादिक-२०१२/प्र.क्र.४९/ऋण व हमी दिनांक ३०/१२/२०१४ मधील सूचनांनुसार महाऋण आज्ञावलीत जोडपत्र-ब (सोबत जोडले आहे) नुसार माहिती भरण्याची कार्यवाही करण्यात यावी.

१५. राज्य शासनाकडून केंद्र शासनाच्या “राज्यांना भांडवली खर्चासाठी विशेष सहाय्य योजना” या योजनेच्या भाग-३/भाग-९ अंतर्गत वितरीत निधीची परिस्थिती खालील प्रमाणे :-

अ.क्र	दिनांक	रक्कम (रु. कोटी)	निधी वितरीत करणाऱ्या संस्थेचे नाव	एकूण वितरीत निधी (रु. कोटी)
१	३०.१२.२०२४	४९३.५३४८	राज्य शासन	४९३.५३४८
२	०६.०३.२०२५	२५४.२४५२	राज्य शासन	७४७.७८
३	१८.०८.२०२५	३९९.३७८१	राज्य शासन	११४७.१५८१
४	सदरचे वितरण	२०७.२४१९	राज्य शासन	१३५४.४०

१६. सदर निधी वितरण आदेश वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.०७ एप्रिल, २०२५ मधील संबंधित सर्व अटीचे तसेच परिपत्रकासोबतच्या परिशिष्टामधील तपासणी सूचीप्रमाणे सर्व बाबींची पूर्तता होत आहे.

१७. सदर निधी वितरण आदेश वित्त विभागाच्या परिपत्रक क्र.पूरक-२०२५/प्र.क्र.६५/अर्थ-३, दि.१४/०७/२०२५ अन्वये प्राप्त मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

१८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१२२१४३७००२०२५ असा आहे. सदर शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

[विजय चौधरी]

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

२. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
३. महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, मुंबई
४. अध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक, मुंबई रेल्वे विकास महामंडळ, मुंबई.
५. महालेखापाल- (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर.
६. निवासी अधिदान व लेखा अधिकारी, (लेखा परीक्षा), मुंबई/नागपूर.
७. सहसंचालक, लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासकीय इमारत, मुंबई ३२ .
८. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
९. सह सचिव न.वि.-५, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. वित्त विभाग (व्यय-३, अर्थसंकल्प-१६, अर्थसंकल्प-३).
११. नियोजन विभाग (कार्यासन १४४४)
१२. कक्ष अधिकारी (नवि-४), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. लेखाधिकारी (नवि-३१), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. रोख शाखा (३ प्रती)
१५. निवड नस्ती, नवि-७.

जोडपत्र-अ

SNA बँक खात्याचा तपशील

SNA Agency Name	URBAN DEVELOPMENT DEPARTMENT UD-7
Account Name	PART IX UD07 UNDER SPECIAL ASST FOR STATE SHARE OF CSS
Account Number	60517648404
IFSC Code	MAHB0001388
Branch Code	1388

[विजय चौधरी]

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्रमांक: एमआरडी-३३२५/प्र.क्र.८५ (भाग-२)/नवि-७ दि. २२ डिसेंबर, २०२५ चे

सहपत्र

जोडपत्र-ब

केंद्र शासनाच्या "राज्यांना भांडवली गुंतवणुकीसाठी विशेष सहाय्य योजना २०२५-२६" या योजनेच्या भाग-३ अंतर्गत मुंबई नागरी परिवहन प्रकल्प टप्पा-३ करिता प्राप्त झालेला निधी मुंबई रेल्वे विकास महामंडळास वितरित करण्याबाबत.

अ.क्र.	विवरण	माहिती
१.	संस्थेचे नांव	मुंबई रेल्वे विकास महामंडळ, चर्चगेट, मुंबई
२.	वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक व दिनांक	वित्त विभाग परिपत्रक क्र.पूरक-२०२५/प्र.क्र.६५/अर्थ-३, दि.१४/०७/२०२५
३.	कर्जाची एकूण मंजूर रक्कम	रु.६०९.५३५ कोटी
४.	मंजूर कर्जापैकी यापूर्वी कर्जाची रक्कम वितरीत करण्यात आली असल्यास वितरीत करण्यात आलेली कर्जाची रक्कम	-
५.	मंजूर कर्जापैकी सदर शा.नि. अन्वये वितरीत करण्यात येत असलेली कर्जाची रक्कम	रु.२०७.२४९९ कोटी
६.	एकापेक्षा अनेक सहकारी संस्था, व्यक्ती/यांना कर्ज मंजूर करण्यात आले असल्यास त्यांच्या नावासमोर, कर्ज मंजूरी रक्कम नमूद करण्यात यावी	लागू नाही.
७.	एकूण कर्ज परतफेडीचे हप्ते	एका हप्त्यात
८.	कर्ज परतफेडीचे हप्त्याची रक्कम	रु. २०७.२४९९ कोटी
९.	कर्ज परतफेडीचे हप्त्याच्या कालावधी, जसे वार्षिक/सहामाही/त्रैमासिक इत्यादी	कर्ज सहाय्याची परतफेड एका हप्त्यात वसूली होणे अपेक्षित आहे.
१०.	कर्ज परतफेडीसाठी सवलतीचा कालावधी (Moratorium Period)	५० वर्षे
११.	कर्ज परतफेडीसाठी हप्त्याच्या निश्चित केलेला कर्ज हप्त्याचा दिनांक	-
१२.	कर्ज परतफेडीच्या पहिल्या हप्त्याचा दिनांक	सन २०७५
१३.	कर्ज परतफेडीच्या शेवटच्या हप्त्याचा दिनांक	
१४.	व्याज दर	सदर कर्ज हे बिनव्याजी कर्ज आहे.
१५.	विलंब कालावधीसाठी दंडनीय व्याजदर व इतर आकार	लागू नाही.

[विजय चौधरी]

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

१६.	व्याजाचा परतफेडीच्या हप्त्याचा कालावधी जसे वार्षिक/त्रैमासिक/सहामाही इत्यादी	अनुक्रमांक १४ प्रमाणे
१७.	कर्जाच्या खर्चाकरीता लेखाशिर्ष	“मागणी क्र. एफ-७, ६२१७-नगर विकासासाठी कर्जे, ०१-राज्य भांडवली विकास, १९०- सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमांना कर्जे, (०१) केंद्र शासनाकडून राज्यांना भांडवली गुंतवणुकीसाठी विशेष सहाय्य योजनेतर्गत बिनव्याजी कर्ज (केंद्र हिस्सा १०० टक्के), (०१)(०६) भांडवली गुंतवणुकीसाठी राज्यांना विशेष सहाय्य योजनेतर्गत केंद्र शासनाच्या विविध योजना/कार्यक्रमांतर्गत प्रमुख शहरी व ग्रामीण पायाभूत सुविधा प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी राज्याचा हिस्सा (योजना भाग-९) (कार्यक्रम), ५५-कर्जे व आगाऊ रक्कमा, संकेतांक क्रमांक (६२१७११३१)
१८.	कर्जाच्या वसूलीचे लेखाशिर्ष	संकेतांक क्र. ६२१७५२६२
१९.	कर्जावरील व्याज/दंडनिय व्याज वसूलीचे लेखाशिर्ष	अनुक्रमांक १४ प्रमाणे
२०.	कर्जाशी संबंधित असलेल्या सहकारी संस्था यांचे पदनाम, पत्ता व दूरध्वनी क्रमांक	लागू नाही.
२१.	शासकिय कंपनीच्या नोडल ऑफीसचे पदनाम, पत्ता व दूरध्वनी क्रमांक	१) मुख्य लेखा अधिकारी, मुंबई रेल्वे विकास महामंडळ, चर्चगेट, मुंबई २) मुख्य लेखा अधिकारी मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, वांद्रे-कुर्ला संकुल, वांद्रे(पूर्व), मुंबई.
२२.	डी. डी.ओ.चा नंबर	कक्ष अधिकारी, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई. डी. डी.ओ. नंबर- ७१०१००२३०१.

[विजय चौधरी]

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन
